

Naslov članka/Article:

Intervju z Ibrahimom Nouhoumom, migrantom iz Malija

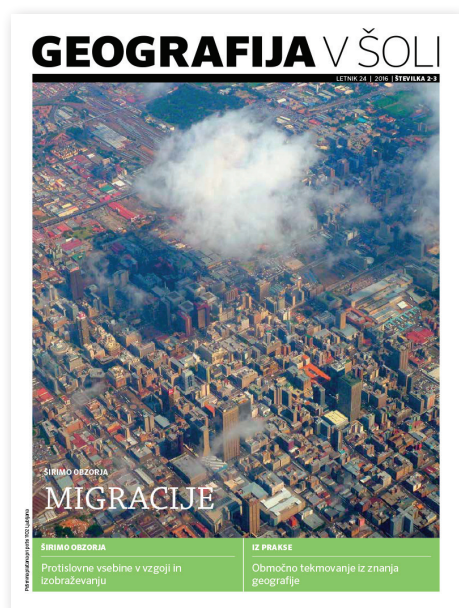
Avtor/Author:

Zdenka Schauer

CC licenca

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Geografija v šoli 2-3/2016, letnik 24

ISSN 1318-4717

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2016

Spletna stran revije:

<https://www.zrss.si/strokovne-revije/geografija-v-soli/>

Zdenka Schauer

Osnovna šola Martin Krpan

zdenka.schauer@guest.arnes.si

COBISS: 1.22

Intervju z Ibrahimom Nouhoumom, migrantom iz Malija

Z Ibrahimom Nouhoumom sva se spoznala na seminarju Migracije in medkulturne kompetence, ki je leta 2011 potekal v okviru Comeniusovega projekta MIRACLE (Migranti in begunci, izziv za učenje v evropskih šolah). V medsebojni komunikaciji in delavnica sem ga že takrat spoznala kot človeka, ki ima širok pogled na svet in življenje, je odprtega in vedrega duha ter iskren in sočuten. Ni mu treba povedati, da je »multikulturen« – beseda, ki jo danes nekateri tako radi uporabljajo in se kitijo z njo –, kajti on tako živi in to svoje bogastvo nesebično deli tudi drugim. Zato je bil na mojo prošnjo brez pomislekov pripravljen priti na šolo, ko sem razmišljala, kako bi učencem drugače, bolj pristno in realno ter brez predsodkov predstavila Afriko in Afričane. Od takrat Ibrahim vsako leto prihaja učencem predstavljat zgodovino, pokrajino, življenje Afrike in Malija, od koder prihaja, ter predvsem tudi probleme, s katerimi se srečuje ne le Afrika, ampak mi vsi. Tudi intervju, ki je nastal marca tega leta, je odraz njegove pripravljenosti, da po svojih močeh pomaga povsod, predvsem pa seveda na

humanitarnem področju, na katerem je zadnja leta izredno dejaven.

Kako da so sanje nekega mladeniča iz Malija našle pot v Slovenijo?

V Slovenijo sem prišel decembra 1978 kot štipendist gozdarstva. Takrat je bila še Jugoslavija in med Malijem in Jugoslavijo je potekala izmenjava dveh prijateljskih držav. Tako Jugoslavija kot Mali sta bili neuvrščeni državi. Takratni predsednik Malija Modibo Keita je celo obiskal Jugoslavijo. Štipendijo sem sicer dobil kasneje, v času druge vlade. Namen je bil, da gredo mladi študirat vede s področij, ki jih je država najbolj potrebovala za svoj razvoj. Izbral sem gozdarstvo in uspel pridobiti štipendijo. Prišel sem v Slovenijo, za katero do takrat nisem vedel. Poznali smo le nekaj imen – Tito, Sarajevo, pa nogometne ekipe, kot sta bili Partizan in Crvena zvezda, to, da je med neuvrščeni Jugoslavija vodilna država in po rangu tretja najmočnejša, vsaj politično. Tako je nanoslo, da sem prišel sem in se vpisal na gozdarstvo.

Zanimivo, da si se odločil za študij gozdarstva. Pri nas si predstavljamo, da Mali ravno ni gozdnata dežela.

To je bilo zanimivo. Enako kot v Sloveniji, ko opaziš vas z imenom Lipa in vprašaš, zakaj tako ime, ljudje povedo, da je bila tam samo ena lipa. Ni bilo gozda, ni bilo toliko lip, ampak le ena. To je zanimivo. Mali je imel takrat strategijo, projekt pogozdovanja, pospeševanje gozdarstva, kmetijstva, živinoreje. Država je imela in ima še danes potencial na tem področju, zato je večina študentov v tistem času prišla študirat te vede. Kasneje so prihajali tudi za področje ekonomije, politike.

To je bilo torej v sklopu državnega načrtovanja gospodarstva?

Tako, državnega načrtovanja gospodarstva, realnosti države, da ljudje dobijo službe in da mladi študirajo, kar jih veseli. Seveda je bilo gozdarstvo že v tistem času v Sloveniji na visoki

Prišel sem študirat gozdarstvo, saj je Mali potreboval gozdarske strokovnjake.

ravni. Lahko rečem, da sem hodil na elitno gozdarsko fakulteto. Moji profesorji so bili elitni profesorji na svetovni ravni, profesor dr. Dušan Mlinšek, pokojni profesor dr. Boštjan Anko, dr. Niko Torelli. To so bili res profesorji, ki so bili izredno profesionalni. Tudi šola je bila zelo priznana, kar potrjuje dejstvo, da sem ob koncu študija opazil, da so se prihajali v Ljubljano učiti tudi Francozi in Švicarji, ki so spoznavali koncept slovenskega sonaravnega gospodarjenja. To je filozofija, iz katere izhaja tudi trajnostno gospodarjenje, trajnostni razvoj.

Tako pokrajina kot kultura in ljudje so si v obeh deželah različni. Kako si se znašel?

To je največje vprašanje pri vsakem človeku, ki gre z enega konca na drugi konec sveta. V Maliju imamo ljudski pregovor, ki pravi, da tujina ne pozna tvoje cene – torej če greš v tujino, nimaš cene. V tujini si moraš potem ustvariti svojo vrednost, ker te nihče ne pozna. To je povezano tudi z izzivi. Ko prideš v drug kraj, se je treba navaditi na drug jezik. V Sloveniji je tudi ostra klima, zimske razmere, kar je čisto drugače kot pri nas. Jezik in drugi ljudje, druga kultura, pa še študij. Vse to breme pomeni za mladega študenta izzive, ki jih lahko premagáš le z močno energijo, voljo in vero v prihodnost. Prvi šok je bilo podnebje, naslednji jezik, tretji pa hrana, ki je bila drugačna. Še posebno v tistih časih, pred skoraj štiridesetimi leti, ko trgovine niso bile tako založene kot danes. Razlika z današnjim časom je glede tega velikanska. In potem se je bilo treba navaditi na to prehrano. Še posebno je bilo težko za nekoga, ki doma ni kuhal. Za mlade študente je izziv tudi to, da se je bilo treba naučiti kuhati, prati perilo. In vse to je bilo težko in tudi zanimivo. Najprej smo se učili jezika. Šli smo v

šolo, na fakulteto, da smo se lahko sporazumevali s kolegi, z domačini, če tako rečem. Poiskati pa je bilo treba še druge načine. Veliko smo se ukvarjali s športom. Afričani smo se med seboj povezali v nogometni klub in nato sodelovali z drugimi klubi. Ustanovili smo folklorno skupino, da smo tako imeli medsebojno interakcijo in tudi interakcijo z družbo. Srečevali smo se znotraj malijske skupine in z drugimi Afričani. Tako so potekale različne interakcije med nami in tudi z ostalo družbo, s šolami. Po občinah, v TOZDI-ih, SOZD-ih smo imeli folklorne nastope. To je bilo obdobje, ko smo imeli na neki način mehko interakcijo z družbo, ko smo sodelovali tudi na raznih festivalih, plesih, karnevalih. Bilo je zelo prijateljsko vzdušje, prijetni odnosi, brez tenzij. Če so se pojavile, smo to znali rešiti. Torej šport, kultura in seveda študij. Držali smo se tega, da smo opravili študijske obveznosti, saj je bil študij razlog našega bivanja v Sloveniji. Torej to je bilo okolje, ki je omogočilo, da se integriraš.

Ali si bil edini študent gozdarstva?

Ne, takrat nas je bilo šestnajst. V mojem letniku sem bil sam, pred menoj je bil še en študent. Pred tem pa so bili na isti fakulteti še trije iz Malija na gozdarstvu, dva pa na agronomiji.

Kaj ti je sprva najbolj povzročalo težave in kako si jih reševal?

Na začetku je bila največja težava, kako stopiti v stik z domačini. Zdaj je leto 2016. Če pa pomislimo na tisti čas, moramo vedeti, da ni bilo toliko možnosti komunikacije. Veliko je bilo stereotipov, ki jih je bilo treba premagati. Morali smo se dokazati kot študentje, ker je bil prisoten stereotip, da nismo toliko sposobni, inteligentni. Morali smo dokazati, da ni tako, da smo še boljši. Študentje, ki so prišli v Slovenijo, smo bili res izredni. Za mene so rekli, da sem bil najboljši matematik na gozdarstvu iz Malija.

Eden od stereotipov je bil tudi, da ne poznamo elektrike in da je nismo poznali, dokler nismo prišli sem. Pa tudi, da nimamo ulic, torej urejenosti naselij po evropskem vzoru. Res je, da nekatere afriške vasi še danes nimajo elektrike, ampak mesta jo imajo in tudi večina vasi.

Ti stereotipi veljajo še danes, le mogoče nekoliko manj.

Da, še danes velja ta podoba, le nekoliko manj. Takrat je bilo res nekoliko drugače. Na primer pošta je potovala en mesec. Za telefoniranje si se moral na pošti en teden prej naročiti, da

Morali smo se dokazati kot študentje, ker je bil prisoten stereotip, da nismo toliko sposobni, inteligentni. Morali smo dokazati, da ni tako, da smo še boljši.

boš prejel klic. Danes seveda teh težav ni več. Telefoni niso težava.

Drugače pa moram reči, da nisem čutil nobenega pritiska družbe ali odpora. Glede organizacije življenja je bilo vse lažje. Poleg štipendije, ki si jo prejemal, si lahko delal tudi preko študentskega servisa in si imel dovolj denarja za vse potrebe. To je bilo življenje brez posebnih skrbi, socialno si bil preskrbljen, lahko si se posvetil študiju. Ljudje niso bili nastrojeni proti nam.

Ko si se vključil v okolje in si misli lahko preusmeril v študij ter počasi začel tudi doživljati okolje, v katerem si bival, ali si razmišljal, da bi ostal v Sloveniji?

V času študija in še dolgo potem nisem mislil, da bom ostal v Sloveniji. Tudi ko smo prišli študirat, smo mislili, da bomo tukaj ostali štiri leta in se potem vrnili domov. To, da bom ostal tukaj na primer dvajset, petindvajset let, ni bilo načrtovano. Do tega je prišlo stihijsko, samo od sebe, zaradi določenih okoliščin.

Odkar si odšel iz svoje domovine pa do danes, potekajo migracije – tako iz Malija kot na splošno iz Afrike. Kako gledaš na tiste pred desetletji in kako vidiš in doživljaš današnje?

Prihajam iz države, v kateri so migracije del življenja. Ljudje so migrirali iz več razlogov. Bilo je zaželeno, da gredo po svetu, po znanje. Ljudje so emigrirali tudi z namenom, da gredo po bogastvo, torej z ekonomskega vidika. Toda ta ekonomski vidik je treba razumeti. To je zelo pomembno pri analizi procesa migracij danes. Na primer, ko se je končalo delo na polju, torej v

t. i. mrtvi sezoni, so šli ljudje za nekaj mesecev drugam in delali nekaj drugega, da so zaslužili. Potem so se vrnili domov. Bili so sezonski migranti. Tako so migrirali, dokler se niso poročili. Kasneje pa so se pojavile migracije, ko so iz drugih držav, na primer iz Francije, ko je bila ta v velikem gospodarskem razcvetu, prišli v Mali po delovno silo. Na jugozahodu Malija je regija z imenom Kayes. S tega območja je šlo veliko Malijcev delat v francoske tovarne. Še danes ugotavljamo, da je večji del malijske migracije iz tega dela države. Nekateri pa so šli v države južno od Malija, na primer v Slonokoščeno obalo. Iz regije, iz katere prihajam, to je severni del države, Gao, so šli v Niger, Gano, Togo. Tako je potekala ta notranja migracija (znotraj Afrike, op. avtorja). Včasih so se vračali nazaj, sčasoma pa jih nismo več videli. Ostali so tam. Tako je danes v Gani, v mestu Kumasi, ogromno ljudi iz severnega Malija. Tudi v Akri, v Nigru, Slonokoščeni obali – to je »naravni rezervoar« te migracije. Afričani glede tega niso delali problemov, kajti ti migranti so prispevali k ekonomiji teh držav. Bivši predsednik Slonokoščene obale Houphouët Boigny je imel veliko strokovnjakov iz drugih držav. In zanimivo, zato so se nekateri domačini počutili bolj v »drugem planu«. Tako je prišlo tudi do medsebojnega trenja, a predsednik je vedel, zakaj je to naredil. Migracija je bila torej normalen pojav. Vendar kdo je migriral? Migriral je tisti, ki mu je družina zaupala, ki je bil sposoben, da bo tam, kamor gre, lahko ustvarjal, in da se bo vrnil. Pričakovali so namreč, da se ti migranti vrnejo domov na stara leta, to ne pomeni ob koncu življenja, ampak ko se pridejo poročiti ali pa ko se želijo ustaliti doma.

Nekdanji predsednik Alžirije je dejal, če po dekolonizaciji ne boste pomagali Afričanom, če ne boste investirali v razvoj Afrike, bodo Afričani čez trideset let začeli trkati na vaša vrata. Imel je prav.

Današnje migracije pa so drugačne. Ko sem bil mlad, je bil predsednik Alžirije Houari Boumedienne, eden najbolj priljubljenih afriških predsednikov. Ne vem sicer zakaj, tudi premalo smo ga poznali, saj je umrl zelo mlad. Dejal je, če po dekolonizaciji ne boste pomagali Afričanom, če ne boste investirali v razvoj Afrike, bodo Afričani čez trideset let začeli trkati na vaša vrata. Imel je prav. Leta 2000 so se začele pojavljati manjše skupine. Spomnim se, ko sem bil še študent, so šli mimo po eden, dva in to peš. Mi smo jim dali hrano ipd. Posnet je bil zanimiv malijski film o tem, zakaj so migrirali, zakaj so šli iz svojega kraja. Ampak o tem so se odločali vaščani. Imeli so sejo, katerega otroka poslati od doma, k bratu ali h komu, ki je že živel tam. Niso poslali kogar koli, ampak nekoga, ki je bil sposoben. Leta in leta je bilo tako.

Potem pa so začeli odhajati v Španijo, ki je v določenem obdobju gospodarsko napredovala. Španija je nekako vsrkala te mlade. Ko je doživela gospodarski zlom, tega ni zmogla več in je zaprla vrata ter začela vse odvracati. To je povezano z ekonomskimi razmerami. Ljudje ne odhajajo zato, da bi uživali, ampak da bi zaslužili. To je ta afriški kanal. Nato pride do Lampeduse, razpada Libije, razmere v Siriji pa so povzročile silovit pretok na Balkan. Tako da imamo sedaj dva kanala. Na enega smo malo pozabili, pa še vedno deluje. S tega območja je ravno prispela tudi slovenska ladja Triglav, kar je dokaz tega. Drugi je prišel na naša vrata, v Slovenijo, ko so septembra 2015 prišli migranti. Vzroki so vojne, največ ljudi pa gre na pot zaradi ekonomskih razlogov, katerih danes nočemo obravnavati. Če bi jih obravnavali, bi začeli

razmišljati, zakaj je prišlo do tega, in bi lahko ugotovili vzroke – ekonomski, socialni sistem. Vojne seveda povzročijo beg. Vendar večina ljudi je ekonomskih migrantov, zaradi nevzdržnih razmer doma, zaradi revščine, v kateri živijo. Izkoriščanje je vzrok, da gredo ljudje iskati boljše možnosti. Ko danes govorimo o migracijah, ima vsak svoj prav. Lahko reče, da noče emigrantov – ima svoj prav. Za mene seveda nima prav, ker je treba odpreti najprej srca in potem vrata. To je moj pogled. Marsikdo ima drugačnega, kar pa dopuščam.

Kako vidiš bojazen Evrope pred drugo kulturo, ki prihaja s prihodom migrantov in beguncev? Kako dojemaš to ti, ki prihajaš z območja neke druge kulture?

Prihajam iz države, ki je zelo multikulturna. Ko sem hodil po šolah, sem bil zelo ponosen na to multikulturnost. Obstaja veliko sožitje kljub vsem gospodarskim težavam. In to manjka Evropi. Da dejansko spozna, da kulture lahko sobivajo skupaj, da se medsebojno bogatijo. Evropa se na primer boji islama, ampak v Evropi živi že precej muslimanov. Evropa se boji drugih narodov, ampak je že vse pomešano. To je obratno, kot je bilo v preteklosti. Evropske velesile so kot kolonialne sile v kolonijah pustile svoj pečat, to pomeni svojo kulturo. Jaz na primer sem se v Maliju v šoli učil v francoskem jeziku, ki sem ga imel rad. Doma smo govorili svoj jezik, songhoi. Med drugim mi je znanje francoskega jezika omogočilo, da sem se v Sloveniji nekaj časa preživljal z njim.

Mar ni to bogastvo? Tega ne bom zanikal in zato ne bom sovražil Francozov. Rekel bom, v redu, kolonizacija je bila neko obdobje, ki je bilo za nas Afričane zelo boleče. Toda iz tega smo si vzeli tisto, kar je bilo dobro. Na primer Frankofonija. To je gibanje, ki v začetku ni imelo zveze s Francijo. To je čista »pogruntavščina« Afričanov, dveh afriških predsednikov – eden je Leopold Sedar Senghor (Senegal), drugi pa Hamani Diori (Niger) –, in mislim, da tudi

Posnet je bil zanimiv malijski film o tem, zakaj so migrirali, zakaj so šli iz svojega kraja. Ampak o tem so se odločali vaščani. Imeli so sejo, katerega otroka poslati od doma, k bratu ali h komu, ki je že živel tam. Niso poslali kogar koli, ampak nekoga, ki je bil sposoben.

Med drugim mi je znanje francoskega jezika omogočilo, da sem se v Sloveniji nekaj časa preživljal z njim.

predsednika Sihanuka iz Vietnama. Dogovorili so se za ustanovitev gibanja z namenom, da se bodo kot bivše francoske kolonije lahko med seboj sporazumevali in sodelovali. Danes je Frankofonija močna gospodarska, politična in kulturna mednarodna organizacija. Torej v slabem so našli tudi dobro plat. Tako pozitivno bi morala razmišljati tudi Evropa. Toda tega ni storila v primeru migracijskih tokov. Kakšen moralni poduk je s tem dala drugim?

Se ti ne zdi, da je Nemčija, ki je »odprla vrata«, sprejela migrante z namenom, da jih bo izkoristila kot potencialno možno in kakovostno delovno silo, ki jo močno potrebuje?

Da, to je povezano z ekonomskim vidikom migracije in globalizacijo. Ne sprašujemo se, kje so vzroki in kaj bo Nemčija pridobila s tem. Toda vsak ve, da bodo Nemci vzeli, kar je najboljše. Nemški kapitalizem bo seveda izkoriščal te emigrante. Vsi, ki se ukvarjamo z migracijami, ne zapiramo oči pred tem. Vemo, da se bo to zgodilo. Z drugega vidika pa se postavlja vprašanje, kam to vodi, kje so naša srca, če ljudje na poti umirajo in nihče ne odpre vrat, kot se dogaja danes. Še vedno ni pravega odgovora in nihče ga nima. Vidimo pa, če Nemčija tega ne bi naredila, bi bila katastrofa. Če pa bi pred tem razmišljali, kako to rešiti, bi morda našli rešitev. Toda t. i. varne poti, to je idealistično. To je bilo mogoče možno pred tridesetimi leti. Sedaj ni varne poti. Prišli bodo po morju, skozi puščave. In te poti niso varne. In še vedno bodo prihajali in še vedno bodo umirali. Nihče jih ne bo ustavil. Vidimo te tragedije, slabe strani migracij, izkoriščanje delovne sile, žensk. To je del kapitalističnega sistema, da si ustvari neki bazen poceni delovne sile, da lahko

Nujno je, da se vsak migrant najprej nauči jezika.

živi dalje. Narobe je to, da se v migracijah ne vidi priložnosti, da bodo migranti soustvarjali družbo. Smo v času, ko so migracije neizogibne.

Bi sodelovanje, vzajemnost rešila problem izkoriščanja migrantov? Kako, ko pa vemo, da kapitalizem izkorišča tudi »svoje lastne« delavce?

Da, tudi domače izkoriščajo. Vprašanje je globalna pravičnost. Mislim, da bi Evropa lahko »izvažala« določene vrednote, kot so izobraževanje, kultura, razvoj, in ne vojne. Ker večina vojn, ki se odvijajo, ni plod dogajanj v teh državah, temveč posledica zapletov izkoriščanja svetovne elite. Govorimo samo o moči, ne govorimo pa o razvoju. Saj vidimo, kaj se dogaja v Siriji. Tudi če se bo el Asad umaknil, je država v takem stanju, da se bo črni scenarij nadaljeval še dvajset let. Isto je bilo v Sudanu, Libiji, da ne govorimo o Somaliji. Vendar zanimivo, globalno gledano imamo v svetu malo vojnih žarišč, ki pa vplivajo na ves svet. Zdaj že eno leto govorimo o migracijah v Evropi, ne govorimo pa o razvoju.

Kakšno bi bilo tvoje sporočilo Slovincem glede migrantov, beguncev, azilantov?

Ne verjamem, da bi migranti ogrožali državo, sploh pa ne državo, ki je tako urejena, kot je Slovenija. To ni vojaška invazija, in migranti niso prišli kot osvajalci. Res pa je, da je integracija migrantov velik izziv. Potrebno je dovolj znanja, da ne bomo padli na tem izpitu. Treba jih je sprejeti, potem pa jih vključiti v preverjene »kanale«, kot je šolstvo. Vemo, da šolstvo opravlja vlogo vzgoje, človeku da prihodnost. Imamo tudi primere dobrih praks, na primer osnovna šola Livada v Ljubljani in tudi nekatere druge. Šolanje je zelo pomembno, saj posameznik tako dobi neko »orodje«, s katerim lahko potem soustvarja družbo in ji prispeva. Takih primerov pa je kar nekaj. In če gledamo Slovenijo skozi zgodovino, je Slovenija država, ki je ves čas prostor migracij. Pogledati si moramo zgodovino preseljevanja Slovencev, v mirnem obdobju in v vojni.

Ko srečam migranta, naj bo to Afričan ali kdor koli drug, vedno rečem, naj se najprej nauči slovenskega jezika. To lahko zatrdim na podlagi lastnih izkušenj in delavnic po šolah; to je prva interakcija. To namreč veliko pomeni, pa naj bo v Sloveniji ali v Nemčiji. Če bom šel na primer jutri v Nemčijo, se bom moral učiti nemškega jezika, če bom želel od družbe kaj dobiti in ji tudi posredovati. Ko migrant to vidi, ni problema, da se ne bi integriral v družbo, in tudi ni problema, da družba ne bi vedela, kaj on počne. Ravno tako tudi ni problema varnosti.

Ko se človek adaptira, že postane na neki način »mehak«. Če pa ga odvrtaš, izključuješ iz družbe, pa ne glede na to, ali je Slovenec ali migrant, hoče svoj »izbruh« pokazati. Zavedati se je treba dejstva, da se migranti vedno »držijo« svoje kulture. Tega jim ne smemo vzeti. Zato je tudi v šolah treba upoštevati multikulturalnost. Migranti so vedno želeli pokazati tudi svojo kulturo, vse njene elemente. Tako lahko gradimo svet sobivanja. V Afriki na primer je v večini držav potrebno sobivanje. Problem pa je, ko se to začne izkoriščati politično, enako kot je problem ekonomsko izkoriščanje. Vedno je ta trend, ko se politika ukvarja z nekim problemom, so težave. Tudi v Sloveniji so lepi primeri novodobnih migracij, v času bosanske tragedije, bosansko-srbske, hrvaške tragedije oz. jugoslovanske. Ljudje, ki so prišli, so se integrirali v družbo, vanjo prispevali, slovenska družba jih je adaptirala in tako perfektno funkcionira. Migrantom bi povedal tudi, da je Slovenija ne glede na težave prostor, kjer bi vsak lahko izkoristil svoj potencial. Razmere so mirne, infrastruktura je dobra, tudi šolstvo in zdravstvo, čeprav bi lahko bilo boljše. Večina držav bi za tak standard, kot ga ima Slovenija, »podpisala«. Slovenskemu narodu pa bi dejal, da se ni treba bati migrantov. Moralno je vprašljivo, če jih ne bi sprejeli oz. bi jim zaprli vrata, ne glede na to, kako velik je val migrantov. Menim, da bi Evropa lahko sprejela nekaj milijonov migrantov, če bi ustrezno ukrepala. Ne vem, kakšen je »profil« teh novodobnih, mladih migrantov, vendar ni prav, da jim zapiramo vrata.

Vključitev v javno življenje ni preprosta, saj prinaša tudi izpostavljenost, ki ima svoje posledice, in seveda odgovornost za svoje odločitve, ravnanja. Zakaj si se odločil za to in kako si uspešen pri tem?

Leto in pol oz. dve sem delal pri Slovenski filantropiji na področju migracij. Delali smo v projektu Pankultikum, in sicer, kako migranti lahko s svojimi talenti prispevajo multikulturalno in kako lahko tudi kulturne ustanove migrantom pomagajo, s tem da jim ponudijo določena znanja, veščine, da se lahko znajdejo. V okviru tega projekta je nastala gledališka predstava, ki govori o migracijah. Igrala sva skupaj s kolegom iz Senegala. Predstava je dobro uspela in v tem času je tudi aktualna. Že pred tem pa smo v okviru Afriškega centra naredili podobno predstavo Slovenija–Afrika ekspres, ki tudi govori o migracijah. Zbrali smo se Afričani, ki živimo v Sloveniji, vsak je povedal svojo zgodbo in nastal je scenarij. Žal zaradi določenih okoliščin igra ni zaživela. Nato sem delal eno leto pri projektu SAME WORLD (Društvo

Humanitas), tudi o migracijah, z vsebino okoljska pravičnost in okoljske migracije ter podnebne spremembe. Tema je zelo aktualna. Nadaljeval bom s sodelovanjem, tako da bom na to temo na šolah izvajal delavnice.

Delujem tudi v okviru koalicije nevladnih in humanitarnih organizacij kot predstavnik mednarodnega afriškega foruma. Avgusta lani je bila koalicija pri predsedniku vlade in mu ponudila svoje izkušnje, znanje. Opozorila je na to, da na migracije ne moremo gledati le z varnostnega vidika, ampak tudi kot priložnost. Na žalost je v Evropi prevladal odnos do migracij z varnostnega vidika. Nemčija je mogoče nekaj razumela, Avstrija je zaprla meje, Slovenija pa se je zelo dobro odrezala z nadzorovanjem migracijskih tokov in s pomočjo migrantom. K temu so veliko prispevale slovenske nevladne in humanitarne organizacije. Vztrajanje pri varnostnem vidiku onemogoča, da bi ljudje začeli razmišljati o vzrokih migracij. Prišlo je do tega, da je v nekaterih državah prišlo do eskalacij, nekateri so proti, drugi so za.

Se ti ne zdi, da je bilo že vnaprej pričakovati, da bo eden za, drugi proti, kot pri vsakem problemu?

Da, vendar sem že na določenih forumih povedal, da bi država v zvezi s tem že predhodno morala komunicirati z ljudmi. Že junija 2015 bi morali ljudem povedati, kaj se lahko zgodi, jih pripraviti na tak »fenomen«. Pravim pa tudi, da Slovenija kot majhna država ne more vplivati na tak proces. Slovenija je del EU. To je dobro, ampak na dotok ne more vplivati. Da bo ljudi strah, sem pričakoval, nisem pa pričakoval, da se bo vzbujalo določene strasti.

Kaj bi bilo tvoje sporočilo migrantom, ki prihajajo v Slovenijo?

Sporočal jim bom, da morajo družbi prispevati s svojo kulturo, k miru, razvoju države. Deloval bom kot kulturni mediator, predstavljal kulturo, da jo bodo razumeli. To je veliko dela. Največji problem je, kako integrirati migrante. Šele takrat se začne veliki boj, šolanje, razumevanje drugačne kulture. Priporočam, da se z migracijami ukvarjajo tudi socialne službe, ne pa predvsem varnostne službe. Seveda pa je varnost prebivalcev zelo pomembna. Potreben je mehak pristop, socialni delavci, učitelji, psihologi, ki so izurjeni v veščinah komunikacije.

Ibrahim, hvala za pogovor in tvoja razmišljanja.

Migranti morajo družbi prispevati s svojo kulturo k miru, razvoju države.